Пори року

Зима, весна, літо й осінь — це пори року. Вони завжди йдуть одна за одною та ніколи не плутаються. І дерева, і тварини про це добре знають. Вони вміють пристосовуватися до кожної пори року.

Спостерігаємо!

Обери у дворі будь-яке деревце. Раз на місяць приходь і уважно дивися: що відбувається із деревцем і навколо нього. Ти зможеш побачити, як змінюється природа в різні пори року.

Подивися на одне й те саме деревце взимку, навесні, влітку й восени. Спробуй розібратися, де яка пора року. Як ти це зрозумів?

Відгадай загадки

Тане сніжок,
Оживає лужок,
День прибуває.
Коли це буває?
(*Навесні.*)

Жовте листячко летить,
Під ногами шелестить.
Сонце вже не припікає.
Коли це буває?
(*Восени.*)

Дерева та кущі

У наших лісах, садах, парках і на вулицях ростуть дерева й чагарники. А чи знаєш ти, чим дерево відрізняється від куща? Дерево вище за кущ, і в нього всього один стовбур, а в куща стовбурів буває декілька.

На гілках росте **листя**.

В усіх дерев і кущів є **коріння**. За допомогою коріння рослина п'є із землі воду й отримує поживні речовини, які потрібні для росту.

Від **стовбура** врізнобіч відходять **гілки**.

Стовбур і гілки, як шкірою, укриті твердою **корою**, що захищає дерево від негоди й шкідників.

Не всі дерева скидають листя на зиму. Добре відомі тобі ялина та сосна зимують у своєму зеленому вбранні з листочків-голочок. Такі голочки називаються **хвоєю**, а дерева, на яких вони ростуть,— **хвойними**.

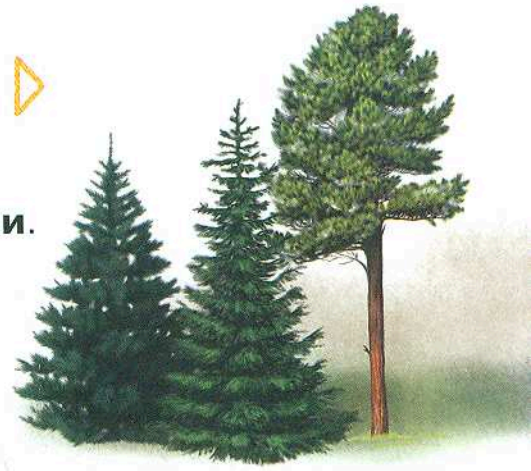

В усіх дерев і кущів є **плоди**. Напевно, ти багато разів бачив жолуді. Це — плоди дуба. Плід яблуні — соковите яблуко. А плід лісових кущів ліщини — смачний горішок.

Усередині плоду є одне або кілька **насінин**. Якщо таке насіннячко потрапляє в землю, з нього виростає нове деревце або кущ.

Спостерігаємо!

Визначити вік дерева можна за місцем його спилювання. З кожним роком дерево товстішає. Два сусідніх кільця на зрізі (темне та світле) утворюються за один рік росту. Підрахувавши ці пари кілець, ти зможеш дізнатися, скільки дереву років.